

CO4CITIES URBACT budapesti nemzetközi találkozó

Az URBACT CO4CITIES projekt keretén belül, pályázati kötelezettségeinknek eleget téve megszerveztük online az URBACT budapesti nemzetközi találkozóját, ahol ismertettük a budapesti jó példákat és bemutatkoztak a többi város is pilot projektjeinek előrehaladásával.

Időpont: 2021.11.25-26.

Helyszín: MS Teams (online)

Résztevők: A jelenléti ív szerint

Az első nap programja:

9:30 – 9:45	Virtual Welcome to Budapest + Icebreaking
9:45 – 10:45	Exploring the Budapest context - Civic Spaces and Co-governance 9.45-10.00 Welcome to Budapest by the Open Budapest team 10.00-10.15 ALT.Budapest by Budapest Brand 10.15-10.30 Existing community venues and mechanisms in Budapest 10.30-10.45 Introduction to Open Budapest
10:45 – 11:00	Coffee break
11:00 – 12:30	Thoughts about inclusive service and business models for the commons (Christian Iaione + Levente Polyak) Case studies for service and business models from partner cities (Dyrekcynja peer-review results - Gdańsk, Margit negyed - Budapest, Portinerie di comunità - Torino)
12:30 – 13:00	Wrap-up and conclusions

Házigazdaként a találkozó első néhány órájában körbejártuk, felvázoltuk hogy az elmúlt évtizedekben hogyan változott Budapesten a térhasználattal kapcsolatos szemlélet. A fővárosiak olyan jelenségeken keresztül kerülhettek kapcsolatba az urban commons gyakorlatával mint a foghíjtelkek közösségi használata (zsebpark, közösségi kertek elterjedése), vagy a romkocsmá-kultúra kibontakozása a belváros elhagyatott régi bérházaiban. Olyan kezdeményezésekről is szó esett, amikor alkalmasszerűen a közteret a megszokottól eltérően használhatta a város. Ennek emblematikus példája a Szabi-híd kezdeményezés, amikor a nyári időszakban a Szabadság-híd felújításból eredő forgalommentessége kapcsán, majd később tudatos szervezés eredményeként a városlakók szabadon és tematikus programok útján (közösségi reggeli, jóga stb.) birtokba vették a hidat. A Valyo fővárosi együttműködésben megvalósított közösségi pihenőpart projektje is szóba került: a lezárt rakparti szakaszon pihenőteret alakítottak ki ideiglenes használatra, sportpályák létrehozásával, utcabútorok kihelyezésével, a rakpart bezöldítésével. Az elmúlt 10 évben több civil/kulturális közösségi hely is

létrejött alulhasznosított budapesti területeken, ami hozzájárult az urban commons szemlélet és gyakorlat hazai térnyeréséhez.

Az önkormányzat alapvető céljai az urban commons megközelítéssel:

- kevesebb hasznosítatlan ingatlan
- aktivizált közösségek és civil szervezetek támogatása
- önkormányzati stratégiai célok megvalósítása (városrehabilitáció, közösségi projektek, civil kapcsolatok erősítése) és párosítása a lakosság felől érkező kezdeményezésekkel
- az elérhető szociális és kulturális szolgáltatások választékának bővítése

A CO4CITIES pályázathoz tartozó budapesti pilot projektet is bemutattuk, amelynek elsődleges célja az aluljárókban található üres üzlethelyiségek közösségi hasznosítási lehetőségeinek feltárása.

Céljaink:

- Érdekes, szerethető aktivitások életre hívása vagy akár valamiféle urban living lab kialakítása
- Co-design (civil-önkormányzati együttműködési) megközelítés bevezetése a projekt tartalmának kialakításában és akár az üzemeltetésben
- Az aluljárók megítélésének javítása, a nem használt terek megtöltése minőségi kulturális és közösségi programokkal, ill. új alternatív hasznosítási lehetőségek bemutatása az aluljárókban

Budapest Brand bemutatta az [ALT.BP. kutatását és új portálját](#), ahol a főváros alternatív kulturális és közösségi helyszíneit térképezi fel, valamint ezek egymáshoz való viszonyait és hálózatosodását.

- 10 alternatív, közösségi és kulturális HUB-ot vizsgáltak
- felmérték, hogy a különböző HUB-ok milyen partnerségi kapcsolatban állnak művészekkel, társulatokkal, kulturális kezdeményezésekkel, más HUB-okkal
- térképen vizualizálták azt az 1040 kapcsolódást, amelyek a 10 HUB-ot és azok partnerségi kapcsolatait feltérképezték
- interjúk során ezeket az alternatív tereket különböző kategóriákhoz rendelték hozzá, vizsgálva milyen kapcsolataik vannak az underground kultúra különböző szcénáival (zene, film, színház, képzőművészet, civil, design, irodalom, urbanisztika, egyéb)
- a múltban is kutatott a Budapest Brand csapata, hiszen több évtizedre visszamenőleg feltérképezték Budapest alternatív színtereit is (már 1890-től)

Le Marietta a „Nyitott Budapest” Társadalmi Együttműködési Osztály vezetője bemutatta az osztály vízióját, munkáját és projektjeit (a részvételi költségvetést, a klíma közösségi gyűlést, az osztály service design munkáját, valamint a járványhelyzet idején a gyorsstesztelés lebonyolítását.)

Polyák Levente vezető szakértő a nemzetközi példák mellett bemutatta, milyen budapesti jó gyakorlatok születtek az elmúlt évtizedben a fővárosban a közösségi ingatlanhasznosítás terén. Több kezdeményezés is indult változó sikerrel. A Lakatlan programban feltérképezték Budapest elhagyatott ingatlanjait, és térképen jelölték ezen helyszínek egyéb specifikus paramétereit. A Rögton Jövök! egy fővárosi önkormányzati kezdeményezés volt egyéb civil partnerekkel való együttműködésben, ahol kihasználatlan üzlethelyiségek hasznosítására törekedtek. A projekt elsősorban marketing tevékenységekre fókuszált, hiszen új hasznosítási mechanizmus, jogi keret nem állt rendelkezésre.

Az elmúlt évtized jó gyakorlatai fontosak a program szempontjából: például a Jurányi-ház, amelynek alapítói újszerű szerződésformát tudtak kötni a főváros vagyonkezelőjével. A kultrális tér egy régi, a főváros

tulajdonában álló iskolkaépületben található, az intézmény pedig ma számos kulturális kezdeményezésnek, szervezetnek, előadásnak ad otthont.

A Bartók Béla Boulevard és a Margit-negyed kezdeményezés, mint városrevitalizációs gyakorlat jó példaként került megemlítésre, ezeket Ongjerth Dániel mutatta be.

Az önkormányzati ingatlanhasznosításokkal kapcsolatban felmerültek különböző kihívások:

- érdekeltté kell tenni az önkormányzati vezetőket és a vagyonnal foglalkozó osztályokat a közösségi ingatlanhasznosítás előnyben részesítésében
- 23 kerület, 24 szabályozási keret Budapesten
- új finanszírozási keretek felkutatása a civil ingatlanhasznosításra
- képzési lehetőségek hiánya a „civil ingatlanfejlesztők számára”

Az második nap programja:

Friday, 26 November (online)

[Meeting link](#)

9:30 – 9:45	Welcome back
9:45 – 10:45	Thoughts about collaborative governance and legal models for the commons (Christian Iaione + Levente Polyak) Case studies for governance and legal models from partner cities (Ubocze residents' council - Gdańsk, Konnektor - Budapest, Cinema Victória - Cluj)
10:45 – 11:00	Coffee break
11:00 – 11:40	Governance and legal model workshop https://miro.com/app/board/o9J_lJ9Vu6E=/
11:40 – 12:00	Sharing conclusions
12:00 – 12:30	Investment Plan workshop https://miro.com/app/board/o9J_lJ9Vu6E=/
12:30 – 13.30	Steering Committee (admin & financial issues / communication / calendar of events / extension)

Az első programponban a partnervárosok közül Gdansk és Kolozsvár mutatott be két példát a kormányzási és jogi modellekre vonatkozóan.

Kolozsváron a Victoria Cinema egyike a városi közjavak körébe tartozó moziknak és közösségi tereknek. 2008-ban Kolozsvár Önkormányzatához került a mintegy száz éves filmszínház. A jelentősen leromlott állapotú épület felújításra szorult, így két lehetőséggel lehetett számolni a további hasznosítás érdekében. Vagy eladják az épületet vagy új kormányzási/hasznosítási formában működtetik az intézményt, úgy ,hogy az önkormányzati tulajdonban marad. A Transilvania International Film Festival (TIFF) és a Cluj Comedy Club létrehozta a Victoria Film Association-t (VFA), akik vállalták, hogy közös üzemeltetésbe veszik az önkormányzattal a mozit.

Az önkormányzat felelőssége az együttműködésben:

- Felajánlja a VFA-nak a mozi kizárólagos használatát
- Segíti a szükséges engedélyek és jogosultságok megszerzését
- Nem helyezi kilátásba a mozi értékesítését

A VFA felelőssége az együttműködésben:

- Átveszi a mozi üzemeltetését, egyben a mozi kizárólagos használata illeti meg
- Felel a kiszámítható felújítás finanszírozásáért
- Évente a bevétel 1%-át az önkormányzat számára átadja
- Biztosítja a mozi széleskörű hozzáférhetőségét a városlakók számára

Eredmények:

- Az elmúlt 3 évben 121.000 EUR fejlesztés történt a filmszínházban
 - modernizálták az épületet
 - új fűtésrendszert, digitális mozivetítési technikát építettek ki
- Beléptek a European Cinemas szövetségbe
- Havi 20 filmet vetítenek ingyen diákok, idősek és a szociálisan rászoruló városlakók számára

Gdansk (Ubocze 24)

A lengyel partner egyik pilot projektjének célja, hogy az Ubocze 24 szám alatti önkormányzati bérház tömbben valódi lakóközösséget hozzanak létre a hozzájuk közel található Orunia kerületben lévő szomszédsági ház menedzselésében. A jelenlét erősítéseként létrehozták az Ubocze Station-t (üveges konténer közösségi tér), amely segíti a lakóközösség bevonását.

Akcióterv az önkormányzat és a lakóközösség kapcsolatának fejlesztésére:

- Pact of Collaboration létrehozása
- beazonosítani a közösség rövid és hosszú távú céljait
- kidolgozni a városházával közösen a helyi fejlesztési prioritásokat és ezt a PoC részévé tenni
- közvetlen kapcsolat kiépítése az önkormányzati tisztviselők és a lakóközösség között

A nap további részében az eredetileg tervezett két workshopot összevonva városonként megismerkedtünk az Investment Plan-t érintő feladatokkal, valamint lehetőségeket kerestünk a jövőbeli finanszírozásra.